

Net als Mei '68 verbreekt Trump de kluisters van de stille repressie

Door [Gastauteur](#) - 8 maart 2025
Geplaatst in [Aron](#) - [Donald Trump](#)

*Door Rik Torfs**

Ik wil over Donald Trump schrijven. Dus begin ik met Raymond Aron (1905-1983), een van de weinige Franse denkers van zijn generatie die nooit communist is geweest. Zijn achilleshiel. Sartre, Aragon, Althusser beseften dat je als intellectueel met enig fatsoen nog net democraat kon zijn, hoewel liever niet. Communisme straalde erotiek uit. Sartre begreep dat. Althusser ook. Later wurgde hij zijn vrouw.

Trump was toen twintig

Er zijn beelden bewaard waarop Raymond Aron de gebeurtenissen van mei 1968 analyseert. Na een revolutionair sfeertje dat vier weken had geduurd, was de rust weergekeerd.

Aron drukte zijn verbazing uit over het verloop van die dagen. Het centrumrechtse bewind van de drie jaar eerder herkozen president Charles de Gaulle wankelde onder druk van betogingen, stakingen en straatrumoer. Gematigd links, onder aanvoering van veteraan Pierre Mendès France, toonde zich bereid een overgangsregering te vormen. Overgang naar wat? Naar een hogere vorm van democratie zonder verkiezingen wellicht. Want als die plaatsvinden, weet je nooit met zekerheid wie zal winnen. Mogelijk een antidemocraat. Trump was op dat moment twintig en dronk geen alcohol.

Aron drukte zijn verbazing uit over de massale uitbarsting van geweld en frustraties die hij de weken voordien had waargenomen in Parijs, de vrijheidslievende stad van de guillotine. Dat had hij niet

Net als Mei '68 verbreekt Trump de kluisters van de stille repressie

gedacht. Precies daarom wilde hij begrijpen waarom het was gebeurd: alles wat voor eeuwig en altijd vast leek te zitten, brak plotseling open.

'De oorzaak is een te sterke onderdrukking in stille periodes', analyseerde Aron. Periodes waarin in theorie alles, maar in de praktijk niets kan worden gezegd. Het onuitgesproken taboe. De ongeschreven regels. Het verkrampte fatsoen. Aron analyseerde dat het een lieve lust was. Een positie die hij als 'spectateur engagé' zijn hele leven innam.

Aron durfde aan de zijlijn te staan

Lange tijd dacht ik: toeschouwer zijn is gemakkelijk. Een stelling die bijval vindt in uitdrukkingen of spreekwoorden allerhande. De beste stuurder staat aan wal. Vanaf de zijlijn is commentaar gemakkelijk. Wat van de weeromstuit betekent: dappere lieden verkiezen het roer. En aan de zijlijn verwijl je enkel als je de moed mist om het veld te betreden. Dat klinkt goed. Vroeger dacht ik ook zo. Nu niet meer.

Want juist door aan de zijlijn te durven staan en scherp toe te kijken, werd Aron de onverstoorbare en lucide waarnemer die hij was. President De Gaulle kreeg ervan langs: 'Vaders die zeggen hoe hun kinderen moeten leven zijn onuitstaanbaar. Grootvaders die dat doen zijn het nog meer.' Ook de demonstranten spaarde hij niet: 'Voor de revolutionairen van de Sorbonne begint de hoge ouderdom op 25 jaar.' Aron was even scherp als beleefd, een combinatie die sindsdien verloren is gegaan. Of je scheldt iedereen verrot of je bent een lakei van het establishment.

In deze tijd is moed nodig om aan de zijlijn te staan en sereen te observeren. Moed door maat te houden en opborrelende emoties te beheersen. Om niet zelf tegelijk observator en medespeler te worden. Dan blijkt plotseling hoezeer de revolutie die Donald Trump ontketende, verbazend veel gelijkenissen vertoont met die van Parijs in 1968. Ook Trump verbreekt de kluisters van de stille repressie waarvan een zelfvoldane politieke elite het bestaan als *fake news* weglachte.

De slogans van mei '68 zouden zo die van Donald Trump kunnen zijn. *Il est interdit d'interdire* (Het is verboden te verbieden). Elon Musk past het toe op X. De benepen burgermannetjes die zichzelf factcheckers noemen, dreef hij op de vlucht. *Sous les pavés il y a la plage* (Onder het plaveisel ligt het strand). Het strand van Gaza, als ooit alles is verdwenen wat nu nog in de weg staat.

Leuker dan Guy Verhofstadt

Het vervolg van mei 1968 is bekend. De strijd tegen de stille repressie bracht op termijn de revolutionairen van toen aan de macht, waarna ze hun eigen soft verpakte fatsoensnormen aan de volgende generaties oplegden. De eeuwige terugkeer der dingen. Zoals ook Trump de Messias niet is. De enige echte is aan het kruis gestorven.

Ik mis in Europa stuurder die aan wal durven te staan. Die het succes van Trump nuchter analyseren in plaats van hem verontwaardigd weg te zetten als een gek, een waanzinnige, een nazi, fascist of

Net als Mei '68 verbreekt Trump de kluisters van de stille repressie

dictator. Wie weet is hij dat wel. Dan nog rijst de vraag waarom zelfs veel Europeanen hem leuker vinden dan bijvoorbeeld Guy Verhofstadt. Wordt toch gezegd. Al moeten we nu ook weer niet alles geloven.

Kerkjurist **Rif Torfs is emeritus hoogleraar en oud-rector van de Katholieke Universiteit Leuven. Dit artikel verscheen op 30 november op Doorbraak.be*

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, [ook in het nieuwe jaar 2025](#)? Hartelijk dank!